

Використання об'єктів природно-заповідного фонду в процесі формування екологічної компетентності майбутніх вчителів

Вікторія Коваль, Оксана Кисла

*Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
Чернігів, Україна, kovalchernigov@gmail.com*

Одним із пріоритетних напрямків виховання сучасного покоління є екологічне виховання молоді. Провідну роль у цьому процесі відіграє вчитель, тому фахова підготовка майбутніх учителів, їх екологічна освіта, культура, готовність до природоохоронної роботи з дітьми і, зрештою, екологічна компетентність є важливою складовою професійної підготовки сучасного педагога. Основою екологічної компетентності є екологічні знання, досвід практичної діяльності в довкіллі.

Формування екологічної компетентності майбутнього вчителя, в основному, відбувається в процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу, таких як: «Основи природознавства», «Екологія», «Польова практика», «Методика викладання освітньої галузі «Природознавство». Серед наскрізних умінь, які мають бути сформовані у сучасного вчителя при вивченні цих дисциплін є: уміння організовувати і проводити природничі екскурсії; користуватися різноманітними прийомами і методами виховання бережливого ставлення до природи; залучення дітей до природоохоронної діяльності.

Крім того, у шкільному курсі «Природознавство» тема «Охорона природи» є наскрізною, тому майбутні педагоги повинні:

- засвоїти основну термінологію (знати різницю між заповідником, заказником та Національним парком);
- ознайомитись з загальними заходами щодо збереження географічних об'єктів та біологічного різноманіття;
- познайомитись з рослинами і тваринами занесеними до Червоної книги України.

Практичні навички та досвід студенти отримують у процесі екскурсій до об'єктів природно-заповідного фонду: Мезинський національний природний парк, Державний дендрологічний парк «Тростянець» НАН України, Менський зоопарк, Національний ботанічний сад ім. Н.Н. Гришка, регіональний ландшафтний парк «Ялівщина». Зі студентами проводяться мандрівки екологічними стежками, відвідування екологічних фестивалів, квестів, майстер-класів, пішохідні екскурсії, зустрічі та бесіди із співробітниками природоохоронних об'єктів, відвідування та огляд пам'яток природи.

Студенти розглядають виставкові експозиції, знайомляться з оформленням екологічних стежок, інформаційних куточків; відвідують відділ природи в історичних і краєзнавчих музеях, флористичні та фауністичні колекції, тематичні виставки.

Використання об'єктів природно-заповідного фонду є ефективним інноваційним освітнім середовищем, яке сприяє формування екологічної компетентності майбутніх учителів.